

Kleine reizigers, grote inzichten: hoe kindvriendelijk is ons openbaar vervoer?

Rapport

15 september 2026

1 INLEIDING

Kinderen zijn volop in beweging: naar school, naar de sportclub, naar vrienden, op uitstap of gewoon mee op pad. Ook het openbaar vervoer speelt daarbij een rol. Maar hoe ervaren kinderen en de volwassenen die hen begeleiden het reizen met bus, tram en trein? Wat loopt goed en waar ervaren ze nog drempels?

In het kader van de Week van de Mobiliteit 2026, met als thema ‘Goedgekeurd door kinderen’, wilde TreinTramBus daar graag wat meer zicht op krijgen. We organiseerden daarom, **in samenwerking met de Gezinsbond**, twee korte bevragingen: één voor volwassenen die regelmatig contact hebben met kinderen van 6 tot en met 14 jaar en één die rechtstreeks aan kinderen zelf gericht was.

We vroegen onder meer hoe vaak kinderen en hun begeleiders het openbaar vervoer gebruiken, voor welke verplaatsingen ze dat doen, hoe ze die verplaatsingen ervaren en wat volgens hen beter kan. Ook wilden we weten vanaf welke leeftijd kinderen volgens hun begeleiders zelfstandig met bus, tram of trein kunnen reizen.

Naast de bevraging bij volwassenen werd ook een korte vragenlijst rechtstreeks aan kinderen van 6 tot en met 14 jaar voorgelegd. De kinderbevraging is bewust eenvoudig en kort gehouden. Er werd onder meer gevraagd naar hun leeftijd, of ze met bus, tram of trein reizen en of ze dat soms alleen doen. Daarnaast konden ze in hun eigen woorden vertellen wat ze leuk en minder leuk vinden aan reizen met het openbaar vervoer en wat het volgens hen makkelijker of aangenamer zou maken.

De bevragingen werden mee verspreid via verschillende partners. We kregen 81 bruikbare antwoorden van volwassenen en 14 antwoorden van kinderen. Het gaat dus niet om een representatief onderzoek van alle Vlaamse gezinnen of kinderen. Wel geven de antwoorden een eerste beeld van de ervaringen, verwachtingen en aandachtspunten die bij de deelnemers leven.

In dit verslag brengen we de belangrijkste resultaten samen. We kijken daarbij niet alleen naar de cijfers, maar ook naar wat respondenten ons in hun antwoorden vertellen. Want een openbaar vervoer

dat goed werkt voor kinderen, moet niet alleen bereikbaar zijn, maar ook betrouwbaar, begrijpelijk, veilig en comfortabel zijn.

2 DE RESPONDENTEN

2.1 De volwassenenbevraging

In totaal werden 102 vragenlijsten voor volwassenen ingevuld. Niet iedereen die de enquête invulde, bleek effectief regelmatig contact te hebben met kinderen van 6 tot en met 14 jaar. Na deze eerste selectie bleven 81 bruikbare antwoorden over. Deze vormen de basis voor de verdere analyse.

De respondenten zijn voornamelijk ouders en grootouders. Daarnaast namen ook enkele andere volwassenen deel aan de bevraging, onder wie leerkrachten, een leider of leidster van een jeugdbeweging en andere familieleden of begeleiders.

Relatie tot het kind	Aantal
(Plus)ouder	57
Grootouder	14
Leerkracht	4
Leider/leidster jeugdbeweging	1
Meter	1
Tante	1
Pleegouder	1
Onderzoeker	1
Familie	1
Totaal	81

De groep vertegenwoordigt kinderen uit de verschillende leeftijdscategorieën tussen 6 en 14 jaar. Omdat respondenten meerdere leeftijdscategorieën konden aanduiden, kunnen de aantallen per leeftijdsgroep niet zomaar bij elkaar worden opgeteld.

De respondenten zijn bovendien overwegend vertrouwd met het openbaar vervoer. Een aanzienlijk deel gebruikt zelf minstens wekelijks bus, tram of trein. Het gebruik van het openbaar vervoer met kinderen ligt echter lager. Dat verschil is interessant en komt verder in het verslag nog aan bod.

2.2 De kinderbevraging

De kinderbevraging leverde 14 bruikbare antwoorden op. Dat aantal is te klein om er kwantitatieve of representatieve conclusies aan te verbinden. De antwoorden geven wel een eerste inkijk in hoe kinderen zelf hun verplaatsingen met het openbaar vervoer ervaren. We nemen hun ervaringen en opmerkingen daarom mee als aanvulling bij de resultaten van de volwassenbevraging.

3 HET GEBRUIK VAN HET OPENBAAR VERVOER MET KINDEREN

3.1 Minder vaak met kinderen dan zonder kinderen

De respondenten zijn over het algemeen vertrouwd met het openbaar vervoer. Zonder kinderen gebruikt 48 van de 81 respondenten minstens wekelijks bus, tram of trein. Wanneer ze met kinderen op stap gaan, ligt de frequentie duidelijk lager.

Frequentie	Zonder kinderen	Met kinderen
Bijna dagelijks	16	7
Gemiddeld 2 of 3 keer per week	20	3
Gemiddeld eenmaal per week	12	4
Enkele keren per maand	15	21
Enkele keren per jaar	14	39
Minder dan eenmaal per jaar	4	6
Nooit	–	1
Totaal	81	81

Slechts 14 respondenten geven aan minstens wekelijks met kinderen gebruik te maken van het openbaar vervoer. Voor 21 respondenten gebeurt dat enkele keren per maand en 39 van de respondenten nemen slechts enkele keren per jaar het openbaar vervoer met kinderen.

Het verschil met het eigen gebruik zonder kinderen is opvallend. Ook bij mensen die zelf vertrouwd zijn met bus, tram en trein, lijkt een verplaatsing met kinderen dus minder vanzelfsprekend. De bevraging zegt niet waarom dat zo is. Mogelijke verklaringen komen verder in het verslag aan bod, wanneer we kijken naar de manier waarop de respondenten het openbaar vervoer met kinderen ervaren en welke drempels zij daarbij ondervinden.

3.2 Vooral voor uitstappen en vrije tijd

Voor welke verplaatsingen nemen de respondenten dan wel het openbaar vervoer met kinderen? De antwoorden wijzen vooral in de richting van **uitstappen en vrijetijdsactiviteiten**.

Verplaatsing	Aantal respondenten
Uitstappen (bv. naar zee, stad, pret- of dierenpark, festival)	72
Familiebezoek	30
Shopping	27
School	13
Sport of hobby's van de (klein)kinderen	11
Op reis	1
Naar de luchthaven	1
Doktersafspraken	1

Meerdere antwoorden waren mogelijk.

Een uitstap is met grote voorsprong de meest genoemde reden om met kinderen het openbaar vervoer te nemen: 72 van de 81 respondenten geven dit aan. Ook familiebezoek en shopping worden relatief vaak genoemd. Verplaatsingen naar school of naar sport- en hobbyactiviteiten komen duidelijk minder vaak voor.

Het openbaar vervoer speelt bij deze respondenten dus vooral een rol bij **vrijtijds- en sociale verplaatsingen met kinderen**. Dat is een interessant gegeven, omdat dergelijke verplaatsingen vaak minder voorspelbaar zijn dan bijvoorbeeld een dagelijkse schoolrit. Bij dergelijke verplaatsingen kunnen een goede verbinding, voldoende frequentie en duidelijke informatie een belangrijke rol spelen.

3.3 Waarom kiezen ze voor het openbaar vervoer?

De redenen om met kinderen het openbaar vervoer te nemen, zijn uiteenlopend. Het gaat daarbij niet uitsluitend om situaties waarin er geen alternatief is. Voor een aantal respondenten is het openbaar vervoer een bewuste of praktische keuze, en ook de kinderen zelf spelen een rol.

Reden	Aantal respondenten
Het hangt af van de verplaatsing	33
Het is vaak een praktische keuze	28
De kinderen vinden het fijn	28
Het is mijn voorkeursvervoermiddel	22
Ik heb weinig andere mogelijkheden	13
Het is goedkoop	7

Meerdere antwoorden waren mogelijk. Ook enkele respondenten formuleerden zelf een bijkomende reden.

De meest genoemde reden is dat het gebruik van het openbaar vervoer **afhangt van de verplaatsing**. Voor 28 respondenten is het vaak een praktische keuze. Evenveel respondenten geven aan dat de kinderen het fijn vinden om met het openbaar vervoer te reizen. Voor 22 respondenten is het openbaar vervoer zelfs het voorkeursvervoermiddel.

Het openbaar vervoer wordt dus zeker niet alleen gebruikt uit noodzaak. Voor een deel van de respondenten is het een bewuste keuze die ook door de kinderen zelf wordt gewaardeerd. Tegelijk geeft 13 van de 81 respondenten aan dat ze weinig andere mogelijkheden hebben.

Een eerste beeld

De antwoorden geven daarmee al een eerste, genuanceerd beeld. **Met kinderen wordt het openbaar vervoer minder vaak gebruikt dan zonder kinderen, maar wanneer het wordt gebruikt, gebeurt dat zeker niet uitsluitend uit noodzaak.** Vooral voor uitstappen en andere vrijetijdsverplaatsingen blijkt bus, tram of trein een rol te spelen. Voor heel wat respondenten is het daarbij een praktische keuze en vinden ook de kinderen het reizen zelf fijn.

De volgende vraag is dan natuurlijk: **als mensen het openbaar vervoer met kinderen minder vaak gebruiken, wat maakt die verplaatsingen dan moeilijker of minder aantrekkelijk?** Dat bekijken we in het volgende hoofdstuk.

4 HOE ERVAREN VOLWASSENEN HET OPENBAAR VERVOER MET KINDEREN?

4.1 Overwegend positief, maar niet zonder drempels

De respondenten konden hun ervaring met het openbaar vervoer met kinderen beoordelen op een schaal van 1 (zeer moeilijk) tot 5 (gemakkelijk). Van de 81 respondenten beantwoordden 80 deze vraag.

Ervaring	Aantal	Percentage
1 – Zeer moeilijk	2	2,5%
2	6	7,5%
3	24	30,0%
4	39	48,8%
5 – Gemakkelijk	9	11,3%
Totaal	80	100%

De gemiddelde score bedraagt **3,6 op 5**. De meest gekozen score is 4. Zes op de tien respondenten beoordelen het reizen met kinderen dus als gemakkelijk of zeer gemakkelijk. 24 respondenten geven een score van 3. Slechts 8 respondenten beoordelen het reizen met kinderen als moeilijk of zeer moeilijk. De algemene indruk is daarmee eerder positief. Tegelijk is het beeld niet uitgesproken positief: bijna een derde van de respondenten kiest voor een score van 3 en één op de tien geeft een score van 1 of 2.

Het openbaar vervoer kan voor kinderen en hun begeleiders dus goed werken, maar een verplaatsing met kinderen verloopt niet voor iedereen en in alle omstandigheden vanzelfsprekend. De antwoorden op de volgende vragen maken duidelijk waar de sterke punten en de belangrijkste drempels liggen.

4.2 Wat waarderen reizigers?

De respondenten konden meerdere aspecten aanduiden die zij waarderen wanneer ze met kinderen het openbaar vervoer nemen.

Wat wordt gewaardeerd?	Aantal
Niet zelf moeten focussen op het verkeer	59
Geen parking moeten zoeken	50
Het reisplezier voor kinderen	48
Kinderen leren zelfstandig reizen	44
De gunstige tarieven	21
Het comfort	13
Het gemak om een zitplaats te vinden	10
De toegankelijkheid	6
Veiligheid	5

Meerdere antwoorden waren mogelijk.

De twee meest genoemde voordelen hebben in de eerste plaats te maken met het gemak voor de begeleider. Wie met bus, tram of trein reist, hoeft niet zelf te rijden en hoeft ook geen parkeerplaats te zoeken. Dat maakt het openbaar vervoer voor heel wat respondenten aantrekkelijk.

Maar ook het perspectief van de kinderen komt duidelijk naar voren. Bijna zes op de tien respondenten noemen het reisplezier van de kinderen. Daarnaast vinden 44 respondenten het waardevol dat kinderen op die manier leren om zelfstandig met het openbaar vervoer te reizen.

De open antwoorden maken duidelijk wat daarachter zit. Verschillende respondenten vertellen dat kinderen onderweg graag uit het raam kijken, spelletjes spelen, lezen of gewoon genieten van de reis. De trein of tram wordt door sommigen zelfs als een belevenis of een avontuur ervaren. Een respondent merkt op dat de kinderen tijdens de reis meer kunnen rondkijken en bewegen dan in de auto. Een andere vindt het fijn dat er onderweg tijd is om met de kinderen te praten of samen een spelletje te spelen.

Het openbaar vervoer heeft voor deze respondenten dus niet alleen praktische voordelen. **Voor sommige gezinnen is de reis zelf een deel van de uitstap.**

4.3 Wat maakt het moeilijker?

Tegenover die positieve ervaringen staan ook duidelijke drempels. De respondenten konden meerdere zaken aanduiden die hen ervan weerhouden om met kinderen het openbaar vervoer te nemen.

Wat is een rem?	Aantal
Vertragingen / onbetrouwbaarheid	39
Drukke	36
Slechte verbinding	35
Overstappen	29
Te hoge tarieven	22
Te lange reistijd	22
Moeilijke toegankelijkheid	14
Veiligheid	11
Te weinig comfort	7
Te weinig of onduidelijke informatie	5

Meerdere antwoorden waren mogelijk.

De grootste rem is duidelijk de **betrouwbaarheid van het openbaar vervoer**. Vertragingen en onbetrouwbaarheid worden door 39 respondenten genoemd. Ook drukte (36) en slechte verbindingen (35) worden vaak aangehaald. Bijna even vaak vormt overstappen een drempel (29).

Opvallend is dat de belangrijkste problemen dus niet zozeer betrekking hebben op het reizen mét kinderen op zich, maar op de kwaliteit van de verplaatsing. Een vertraging of een gemiste aansluiting is vervelend voor elke reiziger, maar kan voor reizigers met kinderen extra lastig zijn. Ook een lange wachttijd, een druk voertuig of een snelle overstap kan de verplaatsing moeilijker maken.

Ook de prijs speelt een rol: 22 respondenten noemen de tarieven als een rem. Dat is evenveel als het aantal respondenten dat een te lange reistijd als probleem aanduidt.

De open antwoorden geven aan sommige van deze cijfers extra kleur. Verschillende respondenten benoemen het wachten en de onzekerheid over wanneer een bus of trein zal komen als nadeel. Ook het ontbreken van beschutting of zitplaatsen aan haltes wordt vermeld. Overstappers vinden niet alleen de overstaptijd problematisch, maar ook de stress om met kinderen, bagage of een kinderwagen tijdig op een ander perron of aan een andere halte te raken.

Ook drukte komt in de open antwoorden sterk naar voren. Respondenten spreken over volle bussen en treinen, gebrek aan zitplaatsen en kinderen die soms tussen andere reizigers moeten rechtstaan. Enkele respondenten noemen daarnaast warmte, lawaai en het gedrag van andere reizigers als zaken die de reis minder aangenaam maken.

Toegankelijkheid is voor een kleinere groep een belangrijk aandachtspunt. Daarbij gaat het onder meer over kinderwagens, fietsen en de toegankelijkheid van perrons en voertuigen. Ook de beschikbaarheid en netheid van toiletten op langere treinritten wordt enkele keren aangehaald.

Een dubbel beeld

De resultaten geven daarmee een interessant dubbel beeld. **De meeste respondenten ervaren het openbaar vervoer met kinderen als redelijk gemakkelijk tot gemakkelijk, en ze zien er duidelijke voordelen in. Tegelijk zijn er een aantal kenmerken van het openbaar vervoer die een verplaatsing met kinderen minder aantrekkelijk maken.**

Vooraf betrouwbare, drukte, verbindingen en overstappen springen eruit. Het gaat dus niet alleen om de vraag of kinderen welkom zijn op bus, tram of trein. Ook de kwaliteit en voorspelbaarheid van de hele verplaatsing bepalen mee hoe haalbaar die keuze voor volwassenen is.

Tegelijk tonen de antwoorden dat een aantal van de sterke kanten van het openbaar vervoer juist **extra waardevol kan zijn wanneer men met kinderen reist**. Niet zelf hoeven rijden, samen tijd hebben en kinderen laten kennismaken met het openbaar vervoer worden door veel respondenten positief ervaren.

4.4 Wat denken volwassenen dat kinderen leuk vinden?

We vroegen de volwassenen niet alleen naar hun eigen ervaringen met het openbaar vervoer, maar ook naar wat kinderen volgens hen prettig vinden aan reizen met bus, tram of trein. De antwoorden laten zien dat het openbaar vervoer voor kinderen niet alleen een manier is om van A naar B te raken. **De reis zelf kan ook deel uitmaken van de ervaring.**

Een van de meest genoemde elementen is het **reisplezier**. Voor heel wat kinderen is een trein, tram of bus nog altijd iets bijzonders. Ze kijken graag uit het raam, volgen wat er onderweg gebeurt of vinden het gewoon leuk om met het openbaar vervoer op pad te zijn. Vooral de trein wordt in verschillende antwoorden als een belevenis of zelfs een klein avontuur beschreven.

Ook het feit dat kinderen onderweg **iets kunnen doen**, wordt als voordeel gezien. Ze kunnen lezen, een spelletje spelen, praten met elkaar of met hun begeleider, tekenen of gewoon naar buiten kijken. In tegenstelling tot wanneer een volwassene zelf met de auto rijdt, is er tijdens de verplaatsing tijd om samen bezig te zijn.

Daarnaast noemen verschillende respondenten de **zelfstandigheid** die kinderen door het openbaar vervoer kunnen ontwikkelen. Ze leren zo geleidelijk zelfstandig hun weg te vinden met het openbaar vervoer. Voor sommige ouders en andere begeleiders is dat een belangrijke meerwaarde.

Ook **samen reizen** komt in de antwoorden terug. Met familie of vrienden onderweg zijn kan op zichzelf leuk zijn en geeft kinderen de gelegenheid om onderweg met elkaar bezig te zijn.

De antwoorden schetsen zo een positief beeld van de reiservaring. Kinderen zijn volgens hun begeleiders niet noodzakelijk alleen geïnteresseerd in de bestemming. **Ook het onderweg zijn kan leuk zijn.** Dat is een interessant gegeven, zeker omdat verschillende volwassenen tegelijk aangeven dat precies die reis ook minder aangenaam kan worden wanneer er lang moet worden gewacht, het voertuig overvol zit of een aansluiting onzeker is.

5 WANNEER KUNNEN KINDEREN ZELFSTANDIG REIZEN?

Een van de vragen in de bevraging was vanaf welke leeftijd de respondenten kinderen alleen zouden laten reizen met het openbaar vervoer. De vraag zegt uiteraard iets over de inschatting van de volwassenen, niet over een objectief vast te stellen leeftijd waarop kinderen daar "klaar" voor zijn.

Van de 81 respondenten beantwoordden 80 deze vraag.

Leeftijd	Aantal	Percentage
Jonger dan 10 jaar	3	3,8%
10–12 jaar	26	32,5%
13–14 jaar	35	43,8%
Ouder dan 14 jaar	11	13,8%
Ik zou dat liever niet doen	5	6,3%
Totaal	80	100%

Percentages zijn berekend op de 80 respondenten die deze vraag beantwoordden.

De antwoorden liggen duidelijk geconcentreerd tussen **10 en 14 jaar**. De grootste groep, 35 respondenten, zou kinderen vanaf 13 of 14 jaar alleen laten reizen. Daarnaast vindt bijna een derde van de respondenten 10 tot 12 jaar een mogelijke leeftijd om zelfstandig met het openbaar vervoer te reizen.

Slechts drie respondenten zouden kinderen al vóór hun tiende alleen laten reizen. Aan de andere kant zouden elf respondenten wachten tot na de veertiende verjaardag en vijf respondenten geven aan dat ze kinderen liever helemaal niet alleen laten reizen.

Er is dus geen sprake van één duidelijke leeftijd waarop kinderen volgens de respondenten klaar zijn om zelfstandig te reizen. Wel ligt het zwaartepunt duidelijk bij de leeftijdsgroep **10 tot 14 jaar**.

5.1 Leeftijd is niet het enige criterium

In de antwoorden op de andere vragen komen wel verschillende omstandigheden naar voren die een verplaatsing moeilijker kunnen maken. Respondenten verwijzen onder meer naar overstappen, vertragingen, drukte en onverwachte situaties.

Ook **drukke** en het gedrag van andere reizigers worden door sommige respondenten genoemd als factoren die een reis minder aangenaam of moeilijker kunnen maken.

Dat suggereert dat **zelfstandig kunnen reizen niet alleen een kwestie van leeftijd is**. Ook de zelfstandigheid van het kind zelf, de complexiteit en voorspelbaarheid van de verplaatsing kunnen een rol spelen.

5.2 Zelfstandig reizen als meerwaarde

Zelfstandig reizen wordt door verschillende respondenten niet alleen gezien als iets wat kinderen op een bepaald moment "mogen", maar ook als iets wat ze moeten kunnen leren.

Dat sluit aan bij een eerder resultaat uit de bevraging: **44 van de 81 respondenten** noemen het leren zelfstandig reizen als een aspect dat ze waarderen aan het openbaar vervoer.

In de open antwoorden wordt dit onder meer gekoppeld aan **vrijheid en zelfstandigheid**. Kinderen kunnen zo geleidelijk leren om zelfstandig hun weg te vinden. Voor sommige volwassenen is dat een belangrijke meerwaarde.

Tegelijk blijft er een zekere bezorgdheid over situaties waarin er iets misloopt. Vertragingen, gemiste aansluitingen of onverwachte wijzigingen kunnen het voor kinderen die alleen reizen moeilijk maken. Dat onderstreept het belang van duidelijke informatie en een betrouwbare dienstverlening.

5.3 Een kwestie van vertrouwen

De antwoorden laten daarmee vooral zien dat zelfstandig reizen eerder een **proces** is dan een kwestie van één bepaalde verjaardag. Voor de meeste respondenten ligt de mogelijke start ergens tussen 10 en 14 jaar, maar ook de omstandigheden van de verplaatsing spelen volgens de antwoorden een rol.

Dat is vanuit het openbaar vervoer een relevant aandachtspunt. **Kinderen zelfstandig leren reizen vraagt niet alleen voldoende zelfstandigheid van het kind, maar ook een systeem waarin informatie, aansluitingen en begeleiding bij onverwachte situaties voldoende duidelijk en betrouwbaar zijn.**

6 WAT VINDEN KINDEREN ZELF?

Naast de bevraging bij volwassenen legden we ook een korte vragenlijst voor aan kinderen zelf. In totaal kregen we **14 bruikbare antwoorden**. Dat is uiteraard te weinig om er representatieve conclusies uit te trekken. De antwoorden geven wel een rechtstreekse inkijk in de ervaringen van een kleine groep kinderen.

De kinderen die antwoordden zijn tussen 6 en 14 jaar oud. De groep is niet gelijkmatig over de leeftijden verdeeld: er zijn vooral antwoorden van kinderen van 8 en 12 jaar, aangevuld met enkele kinderen van 6, 11, 13 en 14 jaar.

6.1 De meeste kinderen reizen met het openbaar vervoer

Op één kind na geven alle respondenten aan dat ze soms met de trein, bus of tram reizen. Het openbaar vervoer maakt voor deze groep dus duidelijk deel uit van hun leefwereld.

De meeste kinderen reizen nog **altijd met iemand mee**. Drie kinderen geven aan dat ze ook alleen met het openbaar vervoer reizen en één kind zegt dat dit soms gebeurt. Bij de kinderen die alleen reizen, gaat het om leeftijden van 11, 12 en 13 jaar.

Dat sluit in grote lijnen aan bij de antwoorden van de volwassenen in de bevraging. Ook daar lag de leeftijd waarop kinderen volgens hun begeleiders zelfstandig kunnen reizen vooral tussen 10 en 14 jaar.

De kinderen gebruiken bus, tram en trein voor verschillende soorten verplaatsingen: school, familie- en vriendenbezoek, hobby's en uitstappen. Vooral bezoeken aan vrienden of familie en uitstappen worden genoemd. Ook schoolverplaatsingen komen regelmatig terug.

6.2 Reizen met bus, tram of trein is meestal leuk

Op de vraag hoe ze het reizen met bus, tram of trein vinden, antwoorden **vijf kinderen "leuk"**. Zeven kinderen vinden het "gewoon oké". Eén kind vindt het soms spannend of stresserend en één kind vindt het niet leuk.

Hoe vinden kinderen het reizen met bus, tram of trein?	Aantal
Leuk	5
Gewoon oké	7
Soms spannend of stresserend	1
Niet leuk	1
Totaal	14

Ook hier moeten we voorzichtig zijn met conclusies: het gaat om slechts 14 kinderen. Toch valt op dat **12 van de 14 kinderen het reizen minstens gewoon oké vinden**.

Wat vinden ze er dan leuk aan? Vooral **uit het raam kijken** komt terug. Ook samen met anderen reizen, alleen op stap gaan, naar leuke plaatsen gaan en het spannende karakter van de reis worden genoemd. Een kind vindt het leuk dat de trein snel gaat. Een ander vindt vooral het vooruitzicht om naar een leuke bestemming te gaan aantrekkelijk. Bij enkele kinderen lijkt het voertuig of de reis zelf de aantrekkingskracht te vormen.

Dat sluit opvallend goed aan bij wat volwassenen over kinderen vertelden. Ook daar kwamen het reisplezier, het uit het raam kijken en de belevenis van de reis regelmatig terug.

6.3 Maar wachten blijft vervelend

De kinderen kregen ook de vraag wat ze soms moeilijk vinden aan reizen met trein, tram of bus. Hier komt vooral één antwoord duidelijk naar voren: **wachten**. 9 van de 14 kinderen geven aan dat ze soms lang moeten wachten. Ook drukte wordt vaak genoemd: 8 kinderen ervaren dat als een probleem. Daarnaast zijn er kinderen die het moeilijk vinden om te weten waar ze moeten afstappen of welke bus, tram of trein ze moeten nemen. Eén kind noemt het kopen van een ticket als een moeilijkheid en één kind geeft aan zich soms niet veilig te voelen.

Dat levert een opvallend herkenbaar beeld op. Ook in de volwassenbevraging kwamen drukte, wachten, overstappen en onzekerheid over de verplaatsing naar voren als belangrijke drempels. De kinderen leggen daarbij soms andere accenten. Zo maakt een twaalfjarige zich niet alleen zorgen over de drukte, maar ook over andere reizigers die roepen of ruzie maken met de chauffeur. Een ander kind noemt de geur in het voertuig als iets wat beter kan.

6.4 Zouden ze vaker willen reizen?

De antwoorden op de vraag of ze vaker met bus, tram of trein zouden willen reizen, zijn verdeeld.

Zou je vaker met bus, tram of trein willen reizen?	Aantal
Ja	5
Misschien	2
Alleen als het nodig is	5
Nee	2
Totaal	14

6.5 Wat zouden kinderen veranderen?

De kinderen kregen ten slotte de kans om zelf te vertellen wat ze zouden veranderen. De antwoorden zijn kort, maar soms heel concreet.

Een kind vraagt om meer treinen en bussen per **uur** en om sneller te weten wanneer een voertuig eraan komt. Een ander wil vooraf kunnen zien hoe druk het op een bus of tram is. Ook meer zitplaatsen en lagere prijzen voor ouders worden genoemd. Daarnaast zijn er enkele heel concrete opmerkingen over de ervaring onderweg: minder lang wachten, minder drukte en een aangename omgeving.

Sommige antwoorden zijn heerlijk rechtstreeks. Zo vindt een kind dat mensen die op de zetels zitten met hun blote voeten hun schoenen moeten aandoen. Een ander zou vooral willen dat het minder naar urine ruikt. Dat zijn geen beleidsaanbevelingen waar we meteen een hoofdstuk rond moeten bouwen, maar ze herinneren er wel aan dat **kinderen een openbaarvervoerervaring soms heel anders en veel concreter bekijken dan volwassenen.**

Een kleine, maar waardevolle inkijk

Met 14 antwoorden kunnen we geen uitspraken doen over kinderen in Vlaanderen. Daarvoor is de groep veel te klein en bovendien niet representatief samengesteld.

De antwoorden geven wel een interessante aanvulling op de volwassenbevraging. **Voor de meeste kinderen uit deze kleine groep is reizen met bus, tram of trein minstens "gewoon oké", en verschillende kinderen vinden het echt leuk. Tegelijk komen ook bij hen wachten en drukte duidelijk naar voren als minpunten.**

Opvallend is bovendien dat kinderen niet alleen naar de reis zelf kijken. Ze hebben ook heel concrete ideeën over wat beter kan: vaker rijden, sneller weten wanneer een voertuig komt, kunnen inschatten hoe druk het is, voldoende zitplaatsen en een aangename omgeving.

Misschien is dat wel de belangrijkste les uit deze kleine kinderbevraging: **kinderen hebben niet noodzakelijk ingewikkelde wensen. Ze willen vooral weten waar ze aan toe zijn, voldoende ruimte hebben en zonder al te veel gedoe op hun bestemming raken.**

7 **BESLUIT**

Onze bevraging heeft niet de pretentie representatief te zijn, maar ze geeft wel een eerste beeld van hoe volwassenen en kinderen naar het openbaar vervoer kijken.

Onze bevraging laat zien dat voor kinderen het openbaar vervoer zeker een meerwaarde kan zijn. De reis zelf is voor hen soms al een deel van de uitstap: uit het raam kijken, samen onderweg zijn, iets lezen of gewoon het gevoel hebben dat je ergens naartoe gaat. Ook volwassenen zien daarin een meerwaarde. Het openbaar vervoer kan kinderen bovendien helpen om geleidelijk zelfstandiger te worden. Bij de vraag vanaf welke leeftijd kinderen alleen met het openbaar vervoer zouden kunnen reizen, ligt het zwaartepunt tussen 10 en 14 jaar. Voor de begeleiders zit de meerwaarde van het openbaar vervoer niet alleen in de reis zelf. Ook het praktische gemak telt: je hoeft niet met de auto te rijden en je hoeft je aan de bestemming geen zorgen te maken over parkeren.

Maar er is ook een andere kant van het verhaal. Met kinderen wordt het openbaar vervoer een stuk minder vaak gebruikt dan zonder kinderen. En wie er wel gebruik van maakt, botst geregeld op dezelfde problemen als volwassenen die zonder kinderen reizen: lang wachten, drukte, vertragingen, overstappen en verbindingen die niet altijd goed aansluiten. Dat zijn geen details als je met kinderen onderweg bent. Ze kunnen een verplaatsing een stuk lastiger maken en er ook voor zorgen dat mensen voor een andere manier van reizen kiezen.

De 14 kinderen die zelf de vragenlijst invulden, zijn uiteraard niet talrijk genoeg om grote conclusies aan te verbinden. Toch sluiten hun antwoorden op een aantal punten aan bij die van de volwassenen. Ook zij vinden het leuk om onderweg te zijn en uit het raam te kijken, maar wachten en drukte zijn duidelijke minpunten. Kinderen lijken het openbaar vervoer op zich dus niet het probleem te vinden. De uitdaging zit er vooral in om ervoor te zorgen dat de reis ook in de praktijk vlot, betrouwbaar en aangenaam verloopt.